

Türkçesi var, Almancası yok

Höflichkeitsformeln

Türkçe bu kalıpları **zorunlu** kılar — söylemezsen ayıp olur. Almanca kılmaz. Bu yüzden çoğunun karşılığı yok, ve *susmak* kabalık değil.

Başın sağ olsun · kolay gelsin · eline sağlık: Türkçenin zorunlu kıldığı nezaket kalıplarının Almancada karşılığı yoktur. Ne söyleneceği ve ne zaman susulacağı.

A2 yolunda 18/21

5 bölüm · içindekiler

~5 dk okuma

13 soruluk test

Resimli ders >

Konuyu panoya as ↗

PDF indir ↓

İpucu: Almanca bir kelimeye dokun. Türkçesi çıkar, deftere kaydedersin, sonra Panom'da quiz'le sınarsın.

Anladım

Bölüm 01 00:10

Sorun kelime değil, zorunluluk

KISAYOL Türkçede bu kalıpları söylemek **mecburi**, Almancada **opsiyonel**.

Karşılığını bulamadığın kalıpların çoğunun karşılığı yok — çünkü Alman o anda hiçbir şey söylemiyor.

Almanya'da bir yıl geçirmiş herkes aynı yerde tökezler: birinin annesi ölür, komşu iş yapıyordur, arkadaşın yemek çıkarmıştır — ağzın açılır ve **hiçbir şey gelmez**. Kelime bilmediğinden değil. Türkçede o boşluğu dolduran hazır kalıp var, Almancada yok.

Türkçe **ilişki dilidir**: her durumun kendi kalıbı vardır ve söylememek eksiklik sayılır. Almanca **bilgi dilidir**: söylenecek yeni bir şey yoksa susulur. Bu yüzden çevirmeye çalıştığın kalıpların yarısı sistemde yok — eksik olan sen değilsin.

× ~~Dein Kopf soll gesund sein.~~

«Başın sağ olsun»un birebir çevirisi. Bir Alman için tamamen anlamsız — kafa neden hasta olsun?

✓ **Mein herzliches Beileid.**

Başın sağ olsun. → tek doğru karşılık, ve gerçekten kullanılıyor.

① Bu sayfanın kuralı: önce **karşılığı olan** altı kalıbı ezberle (kolay iş, hepsi tek cümle). Sonra karşılığı olmayanlarda ne yapacağını öğren — asıl mesele orada.

Bölüm 02 01:20

Karşılığı OLAN altı kalıp — bunları ezberle, biter

Bu altısında iş kolay: Türkçedeki kalıbın Almancada birebir yerine geçen bir cümlesi var. Ezberle, olduğu gibi kullan.

TÜRKÇE	ALMANCA	TAM OLARAK NE ZAMAN
Başın sağ olsun	Mein Beileid . · Mein herzliches Beileid .	Ölüm haberinde . Yazılı/resmî : Mein aufrichtiges Beileid .
Geçmiş olsun (hastaya)	Gute Besserung!	SADECE hastalık/ameliyat . Kaza veya kötü olayda kullanılmaz .
Afiyet olsun (yemekten önce)	Guten Appetit!	Herkes çatalı almadan önce . Cevabı : Danke , gleichfalls .
Hoş geldin	Herzlich willkommen!	Kapıda , misafire . Resmî ortamda da aynısı .
Çok yaşa (hapşırınca)	Gesundheit!	Refleks , hapşırır hapşırmaz söylenir .
Şerefe	Prost! · Zum Wohl!	Prost bira/gündelik , Zum Wohl şarap/resmî . Kadeh tokuştururken göz teması şart .

TUZAK 01

«Gute Besserung» her «geçmiş olsun» değildir

Türkçede araba kazası geçirene de, evi soyulana da «geçmiş olsun» dersin. Almancada **Gute Besserung** yalnız **iyileşecek bir bedene** söylenir.

× ~~Gute Besserung!~~

Kazada arabası hasar görene → adam hasta değil.

✓ **Das tut mir leid.**

Geçmiş olsun. → kötü olayın doğru karşılığı.

Daha da doğru: **Zum Glück ist nichts Schlimmeres passiert.** — «iyi ki daha kötüsü olmamış».

Karşılığı OLMAYAN yedi kalıp — asıl mesele burada

Bunların Almancada karşılığı **yok**. Aramayı bırak. Yapılacak iki şey var: ya en yakın işlevsel cümleyi söylersin, ya da — çoğu zaman doğrusu — hiçbir şey söylemezsin.

TÜRKÇE	EN YAKINI	GERÇEKTE ALMAN NE YAPAR
Kolay gelsin	Viel Erfolg! · Frohes Schaffen!	Çalışan tanıdığa Frohes Schaffen denir ama hafif şakacıdır. Tanımadığın işçiye hiçbir şey söylenmez — bakıp geçmek kabalık değil.
Eline sağlık (yemek için)	Das hat richtig gut geschmeckt.	Kalıp yok, övgü var. Somut söyle: Die Suppe war fantastisch . Alman için bu daha değerli.
Eline sağlık (iş için)	Das hast du super gemacht.	Aynı mantık: kalıbı değil işi öv.
Güle güle kullan	Viel Freude damit! · Viel Spaß damit!	Hediye verirken kullanılır ama zorunlu değil.
Hayırlı olsun	Herzlichen Glückwunsch!	Yeni ev: Alles Gute im neuen Zuhause! · Yeni iş: Viel Erfolg im neuen Job! Duruma göre değişir, tek kalıp yok.
Hoş bulduk	—	Karşılığı yok. Danke! yeterli, ve hiçbir şey eksik kalmaz.
Sihhatler olsun	—	Yok. Duştan/berberden çıkana Almanlar bir şey söylemez.

❶ Buradaki asıl ders şu: karşılığını bulamadığın için susman **Almancanın eksikliği değil, kuralı**. Türk kulağı sessizliği soğukluk sanıyor; Alman kulağı gereksiz kalıbı yapmacık buluyor.

REKLAM

728 × 90

Birebir çeviri felaketleri

Cümle dilbilgisi olarak kusursuz kurulur, kimse seni düzeltmez — sadece garip bakar. En sık görülen dördü:

× ~~Gesundheit zu deiner Hand.~~

«Eline sağlık». Alman bunu duyunca elinde bir sorun olduğunu sanır.

× ~~Es soll leicht kommen.~~

«Kolay gelsin». Almancada böyle bir kalıp yok; cümle havada kalır.

× ~~Gute Besserung!~~ (arabası çarpılmış arkadaş'a)

Adam hasta değil, arabası hasar görmüş. Doğrusu: **Das tut mir leid.**

× ~~Guten Appetit!~~ (yemek bittikten sonra)

Guten Appetit yalnız yemekten ÖNCE. Sonrası için kalıp yok — övgü var.

TUZAK 02

«Mahlzeit» afiyet olsun değildir

İş yerinde öğlen saatlerinde koridorda duyduğun **Mahlzeit!** aslında bir **selamlaşmadır** — «merhaba, öğlen oldu» demek. Akşam yemeğinde söylersen tuhaf kaçır.

✓ **Mahlzeit!**

Öğlen koridorda, iş arkadaşına. → selam.

✓ **Guten Appetit!**

Sofrada, yemeğe oturana. → afiyet olsun.

Bölüm 05

06:40

Cepte dursun — tek kare

Son bir tane, bedava: sınava ya da sahneye çıkacak birine Almanlar **Toi, toi, toi!** der, çoğu zaman tahtaya da vurur. Bu bir **şans dileğidir**, «bol şans» yerine geçer. Kökü eski bir batıl inanca dayanır: kötü şans ve nazarı uzak tutmak için üç kez tükürülürdü, «toi» bu sesin taklidi sayılır. Karşılığı olmayan kalıpların hepsi tek yönlü değil — onlarda da bizde olmayanlar var.

İPUÇLARI

Testten önce bunları bil

Konunun çekirdeği üç satırda, altında Türkçeden çevirirken en sık düşülen yerler.

01

Altı kalıbın karşılığı var — bunlar ezber

Başağılığı, hapşırma, afiyet, iyi şanslar, geçmiş olsun, hoş geldin: Türkçedeki kalıbın Almancada bire bir yeri var. Bunları duyduğun gibi söylersin.

Mein herzliches Beileid. ·
Gesundheit! · Ich drücke dir
die Daumen!

02

Yedi kalıbın karşılığı YOK — çevirme, durumu söyle

«Eline sağlık», «kolay gelsin», «hoş bulduk», «güle güle kullan» Almancada yok. Alman o anda ne hissettiğini söyler: yemek güzeldi, iyi çalışmalar, teşekkürler, keyfini çıkar.

Das hat richtig gut
geschmeckt. · Frohes
Schaffen! · Viel
Freude damit!

03

Aynı sözü iki durumda ayrı kalıp

Türkçe «geçmiş olsun» hem ölümde hem kazada çalışır; Almanca ayırır. Ölüm → **Beileid**, kaza/hastalık → **Das tut mir leid** ya da **Gute Besserung**.

Zum Glück ist nichts
Schlimmeres passiert.

× ~~Gesundheit für deine Hände!~~

✓ Das hat richtig gut geschmeckt.

«Eline sağlık» kelime kelime çevrilince Almanca bir dilek değil, anlamsız bir cümle çıkar. Yemeği öv, eli değil.

× ~~Möge es leicht kommen!~~

✓ Frohes Schaffen!

«Kolay gelsin»in Almancası yok; çalışan birine **Frohes Schaffen** ya da **Viel Erfolg** denir.

× ~~Mahlzeit! → «Afiyet olsun» sanıp yemek beklemek~~

✓ Mahlzeit! = öğlen selamı; karşılığı yine «Mahlzeit!»

Ofiste öğlen koridorda söylenir, sofraya şart değil. Selam gibi geri verirsin.

Bölüm 06

07 : 40

Kendini dene

Cevaba dokun — neden öyle olduğunu birlikte görelim.

+7

Konuyu bitir: tam testi çöz

13 soru • süreli • sınav gibi • %60 ile konu biter

NOTLARIN

Bu konuya notun

Aklında kalsın istediğin kuralı, örneği ya da soruyu yaz. Kendiliğinden kaydedilir ve Panom'da toplanır.

Notun

Örneğin: -ung ile biten her isim die.

REKLAM

728 × 250

GENAU ALMANCA — KURAL DEĞİL, ANLAŞILMA ANI.
GENAU · ÜCRETSİZ ALMANCA KÜTÜPHANESİ